

Nodarbinātības valsts aģentūra

Kādas prasmes nepieciešamas nākotnes darba tirgū, ņemot vērā automatizācijas un mākslīgā intelektā attīstību

Iveta Cederštrema - Attīstības un analītikas departamenta Analītikas un statistikas
nodaļas analītiķe

AGRĀK

TAGAD

Nodarbinātības
valsts aģentūra

VAKAR UN ŠODIEN

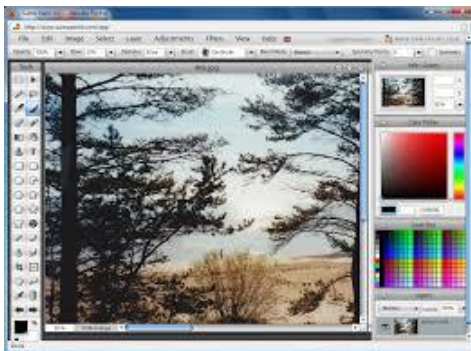

TAGAD UN RĪT

**Darbinieku skaits samazinās,
bet pieaug prasības pēc
darbinieku prasmēm apieties
ar jaunajām iekārtām**

Mūsu atbildība – pielāgoties

NVA var palīdzēt
ar mācībām,
tālākizglītību,
apmācībām pie
darba devēja,
atbalstu
nodarbinātībai

Attēls izveidots ar
mākslīgā intelekta
palīdzību 2 min. laikā

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Darba tirgus prognozes

Darba tirgus
prognozes

Darbaspēka
pieprasījums

Darbaspēka
piedāvājums

Darbaspēka
pieprasījuma un
piedāvājuma
sabalansētība

Ekonomikas
izaugsmes scenāriji

Demogrāfijas
prognozes

Avots: prognozes.em.gov.lv

Trūkstošās profesijas 2030

Smago kravas automobiļu un autobusu
vadītāji

3 777

Būvnieki un tiem radniecīgu profesiju
strādnieki

2 947

Elektroiekārtu uzstādītāji un labotāji

2 005

Apdares būvdarbu strādnieki un tiem
radniecīgu profesiju strādnieki

1 871

Kalēji, instrumentu izgatavotāji un tiem
radniecīgu profesiju strādnieki

1 717

Programmētāji un lietojumprogrammu
veidotāji un analītiķi

1 577

Mašīnu mehāniķi un remontatslēdznieki

1 473

Datubāzu un tīklu vecākie speciālisti

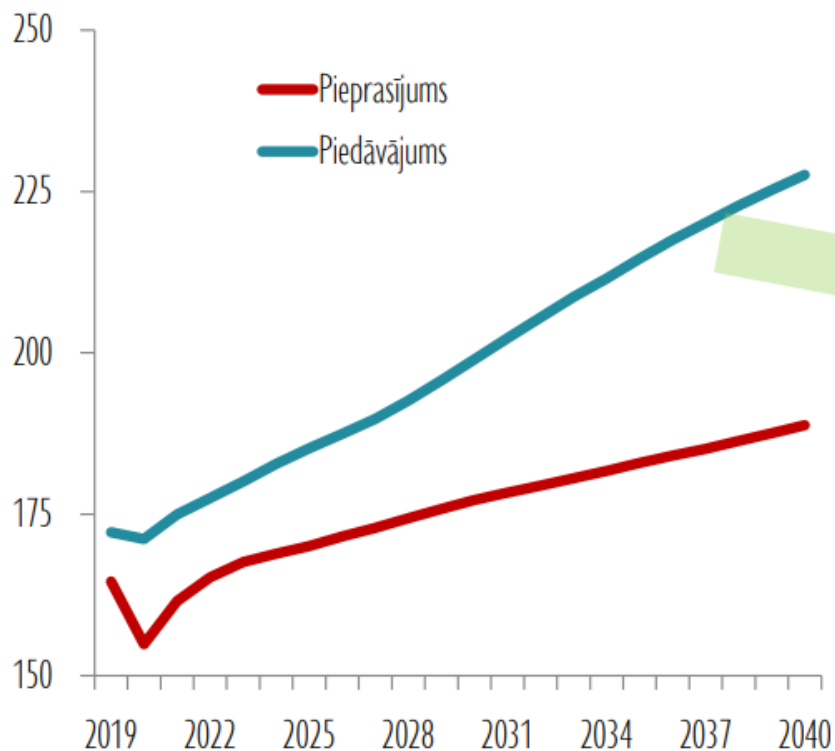
1 371

Medicīnas māsas un vecmātes profesijas
vecākie speciālisti

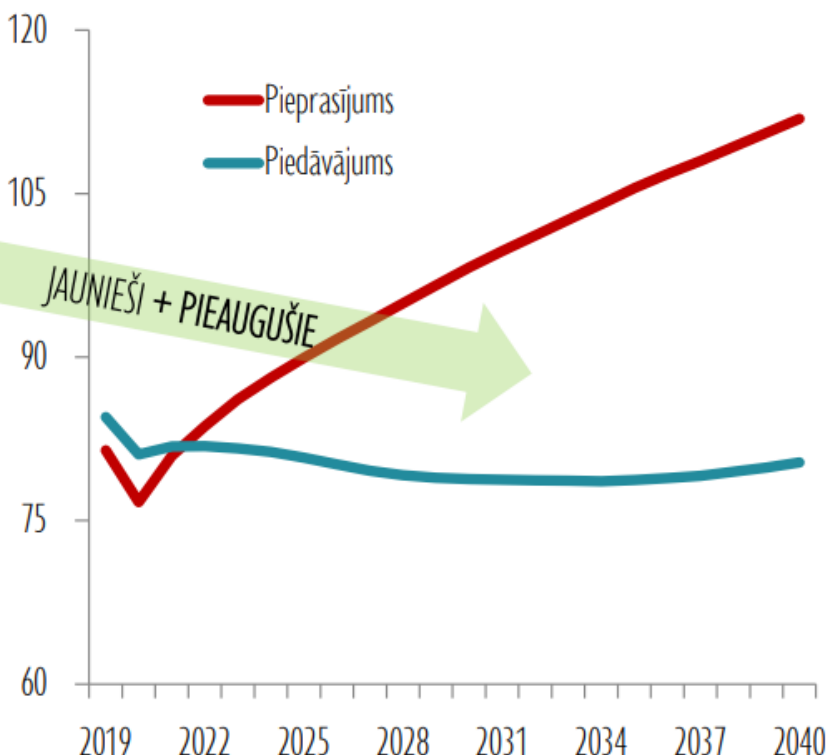
887

Darbaspēka iztrūkums ar augstāko izglītību STEM jomās

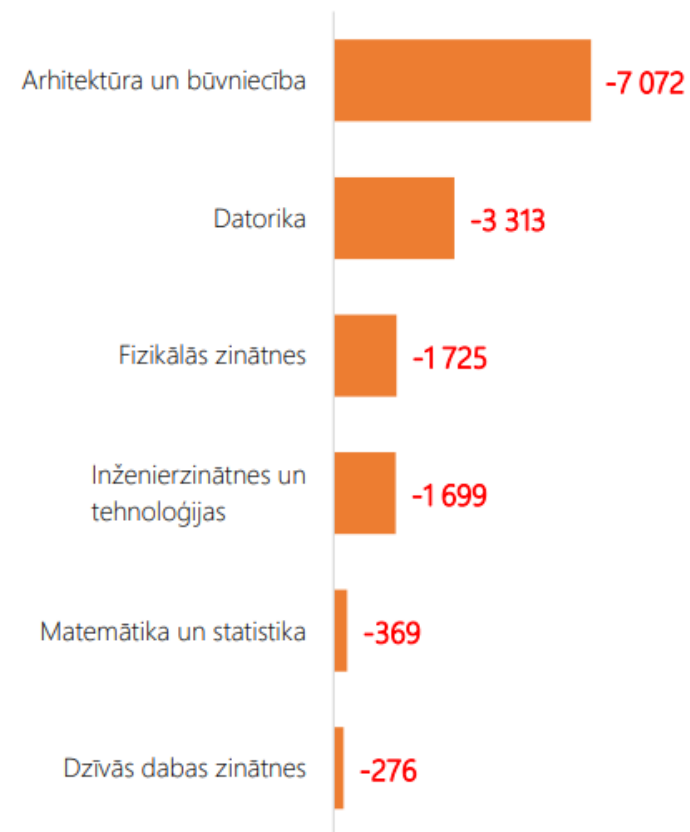
Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības,
Humanitārās zinātnes
tūkstošos

Dabas zinātnes, matemātika un informācijas tehnoloģijas
un Inženierzinātnes, ražošana un būvniecība
tūkstošos

Darbaspēka iztrūkums STEM izglītības
tematiskajās jomās 2027. gadā

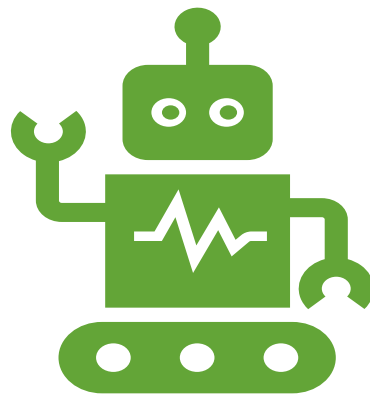

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Darba tirgus izaicinājumi

Darbspējīgo
iedzīvotāju skaita
samazināšanās

Roku darba
aizstāšana ar
tehnoloģijām

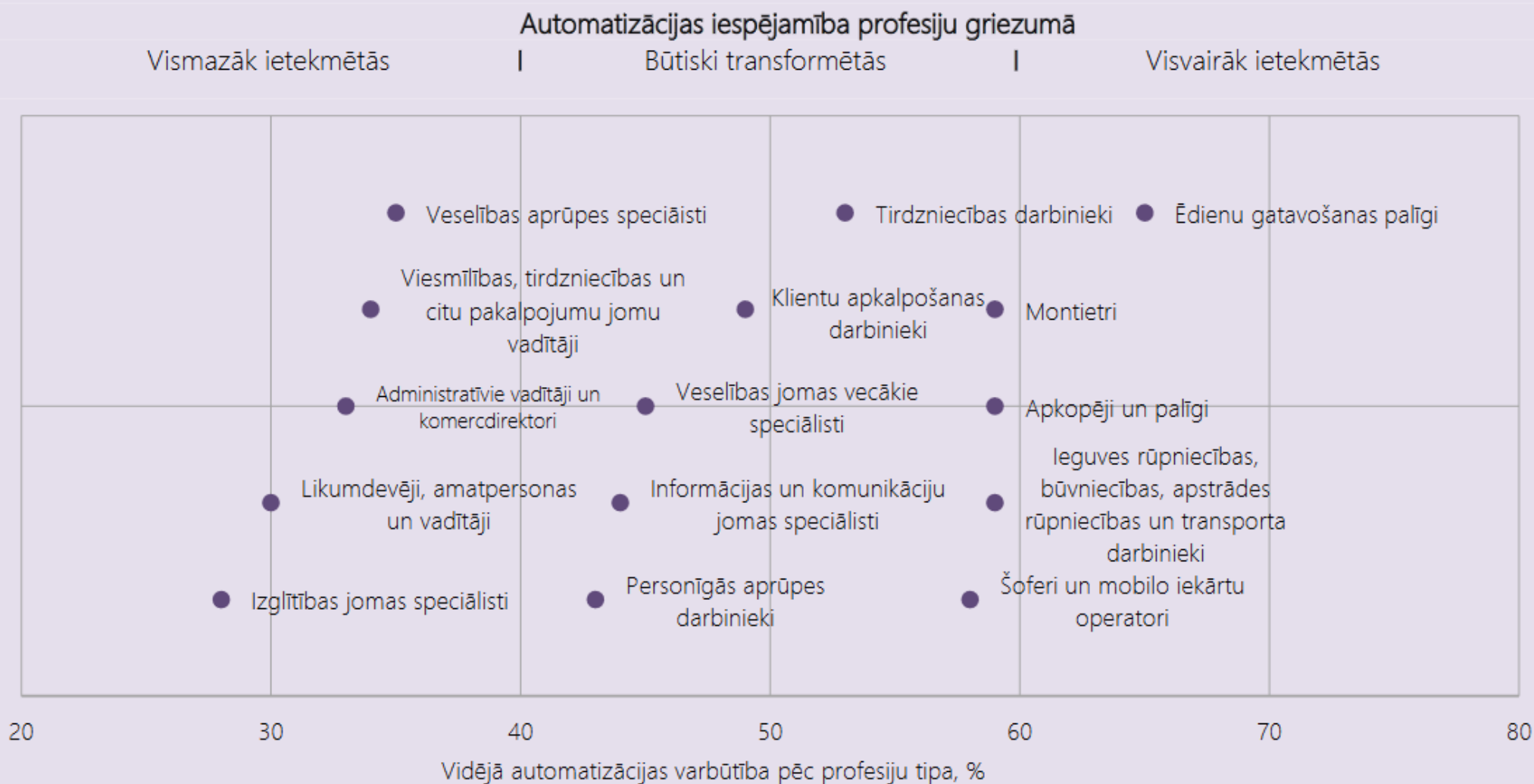

Nepietiekamas
prasmes/izglītība

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Roku darba aizstāšana ar tehnoloģijām

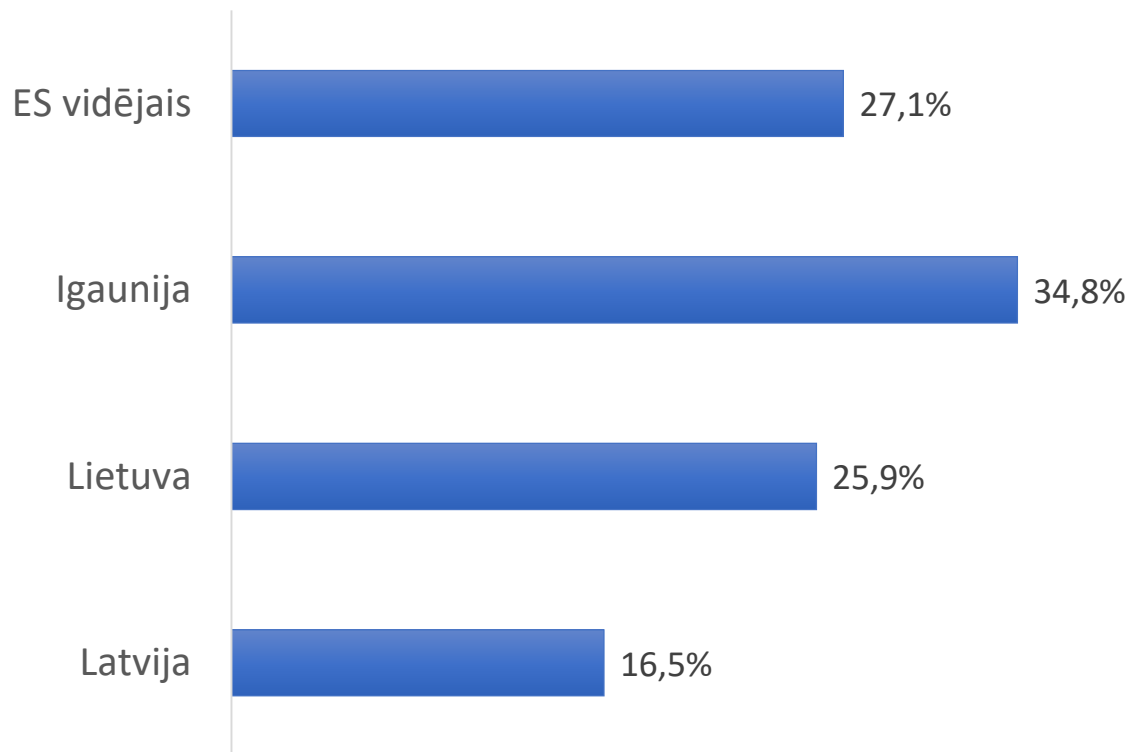

Avots: European Commission (2019), *The changing nature of work and skills in the digital age*

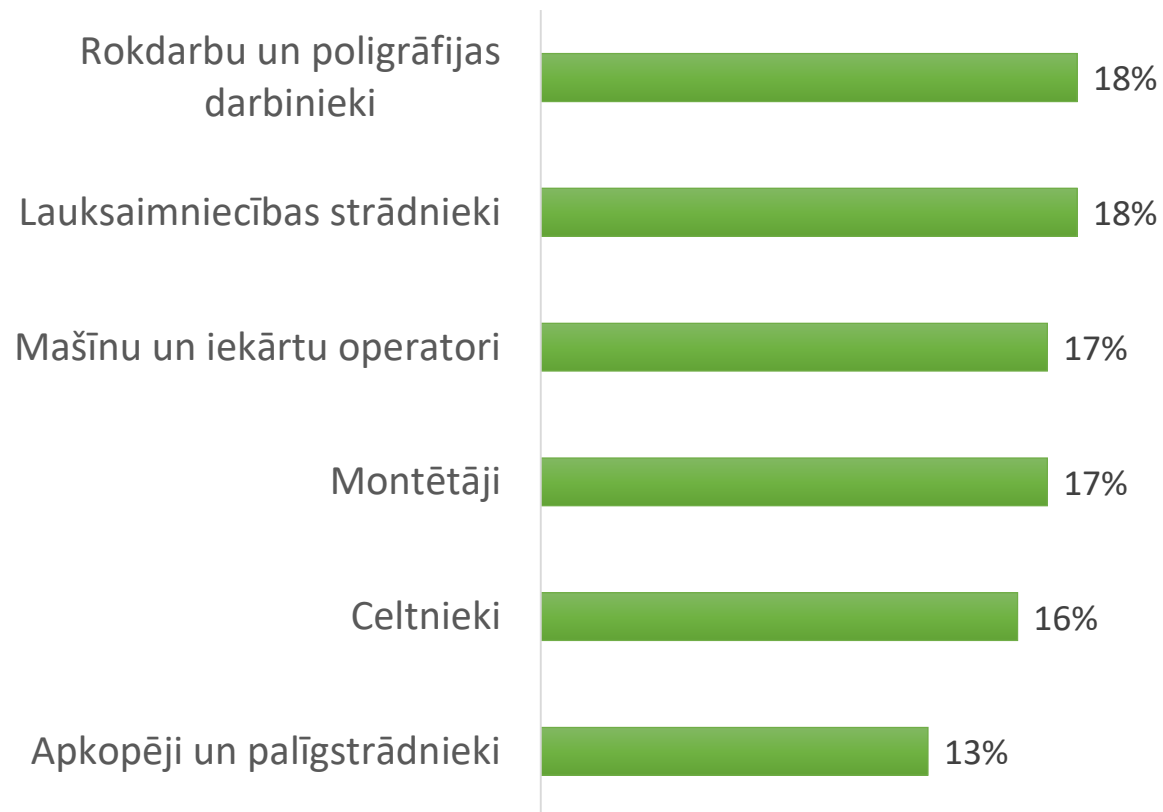
<https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-intelligence/automation-risk-occupations#1>

Automatizācijai un digitalizācijai vairāk pakļautās jomas

To cilvēku daļa, kuru digitālās prasmes
pārsniedz pamata līmeni dažādās valstīs,
2023. gadā (%)

Darbinieku īpatsvars ES27 valstīs ar augstu
automatizācijas risku dažādās profesijās
(2022.g.)

Jaunās tehnoloģijas sniedz nebijušas iespējas strādāt arī cilvēkiem ar invaliditāti

Stephen Hawking
(Stīvens Hokings)

Aktuālās prasmes darba tirgū

Analītiskā domāšana

Radošā domāšana

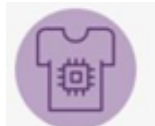
Izturība, elastība, veiklība

Motivācija un pašapziņa

Zinātkāre un mūžizglītība

Tehnoloģiskā pratība

Uzticamība, iedziļināšanās
detaļās

Empātija un aktīvā
klausīšanās

Vadība un sociālā ietekme

Kvalitātes kontrole

- Kognitīvās prasmes
- Pašefektivitātes prasmes
- Vadības prasmes
- Tehniskās prasmes
- Sadarbības prasmes

Avots:

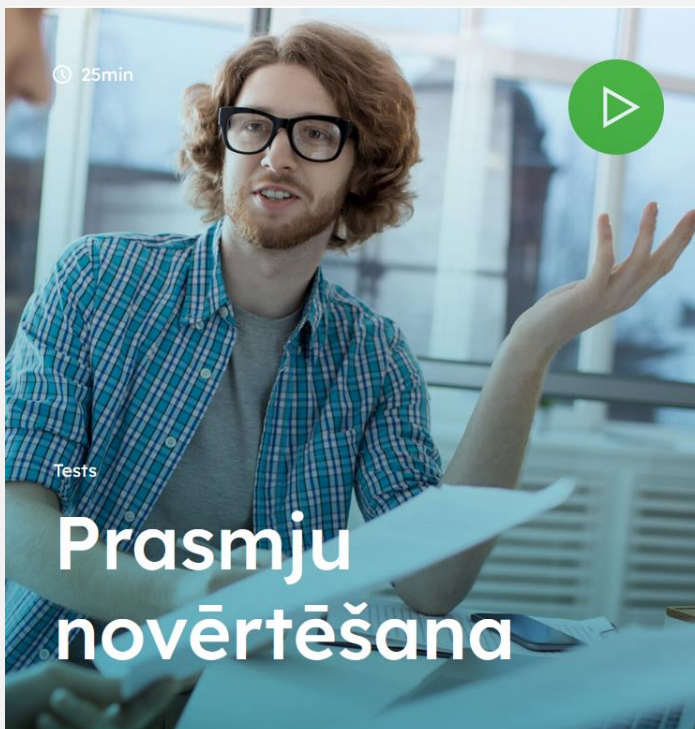

Nodarbinātības
valsts aģentūra

E-karjera - testi

<https://testi.ekarjera.lv>

Ko es varu, kādas ir manas prasmes?

- Valodas
- Digitālās prasmes
- Profesionālās prasmes
- Saskarsmes iemaņas
- Izglītība/arods
- Mana iepriekšējā profesija
- Vēlamā profesija
- Citas profesijas/ amati, kur noder manas prasmes
- Profesijas, kuras es vēlētos apgūt un pēc kurām ir pieprasījums darba tirgū

Nodarbinātības
valsts aģentūra

NVA pakalpojumi

ATBALSTA pakalpojumi

1 Darba meklēšanas atbalsta konsultācijas

2 Karjeras konsultācijas

3 Profesionālās piemērotības noteikšana

4 Psihologu individuālās un grupu konsultācijas

5 Atbalsts reģionālajai mobilitātei

6 Atbalsts profesionālās kompetences novērtēšanai

7 Atbalsts atkarību pārvarēšanai

8 Ergoterapeita, surdotulka pakalpojumi

9 Nodarbinātības atbalsta centrs
personām ar invaliditāti

APMĀCĪBU pakalpojumi

1 Profesionālās tālākizglītības un profesionālās
pilnveides izglītības programmu apguve

2 Transportlīdzekļu un traktortehnikas
vadītāju apmācība

3 Augstākās izglītības iestādes piedāvātie
studiju moduļi vai studiju kursi

4 Neformālās izglītības ieguve –
valsts valoda, angļu valoda, datorzinības

5 Bezdarba riskam pakļauto nodarbināto
personu apmācība (mūžizglītība)

6 Konkurētspējas paaugstināšanas pasākumi

7 Atbalsts programmu apguvei atvērto
tiešsaistes kursu platformās

8 Apmācība pēc darba devēja pieprasījuma

9 Apmācība pie darba devēja

NODARBINĀTĪBAS pakalpojumi

1 Pasākumi komercdarbības vai
pašnodarbinātības uzsākšanai

2 **Pasākumi noteiktām personu grupām**

3 Darbam nepieciešamo iemaņu attīstība

4 Atbalsts uzsākot nodarbināt
personu ar invaliditāti

5 Bezdarba riskam pakļauto nodarbināto
personu darba vietu pielāgošana

6 Skolēnu vasaras nodarbinātības pasākums

7 Algoti pagaidu sabiedriskie darbi

Tendences darbaspēka pieprasījuma un piedāvājuma tirgū

LATVIJĀ SARŪK IEDZĪVOTĀJU SKAITS

Zema dzimstība

Iedzīvotāju novecošanās

Samazināsies ekonomiski
aktīvo iedzīvotāju skaits, bet
pieaugs ekonomiski aktīvo
iedzīvotāju īpatsvars

UZŅĒMUMIEM/ IESTĀDĒM

jādomā par procesu
optimizēšanu,
digitalizāciju un plašāku
darbu automatizāciju

DARBA ŅĒMĒJIEM

aktīvāk jāvirzās uz
mūžizglītību, jāuzlabo
digitālās prasmes,
jāiegūst papildus
kvalifikācijas, lai būtu
plašākas manevrēt
spējas darba tirgū.